

ИРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XV БРОЈ 311.

15. ЈАНУАР 1987.

ЦИЈЕНА 70 ДИНАРА

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА КОМУНИСТА

ИЗАБРАНО НОВО РУКОВОДСТВО

УОЧИ новогодишњих пра^{зника} у просторијама „Зета филма“ у свечаној и радиој атмосфери, одржана је изборна сједница Општинске конференције СК наше општине. Поред делегата сједници су присуствовали секретари основних организација СК, првоборци и истакнути друштвено-политички радници комуне. У раду сједнице је учествовао и др Ристо Килибарда, члан Предсједништва ЦК СК Црне Горе.

Конференција је усвојила Извјештај о четвротодишњој активности Општинске партијске организације као

и програм активности за наредни период.
у нарушених политичких односа у Општинској организацији СК и развој политичког система социјалистичког самоуправљања, рекао је, између остalog, у свом уводном излагању досадашњи се кретар Предсједништва Општинског комитета СК, Драган Миковић.

Протекло раздобље било је карактеристично и по веома интензивној инвестиционој изградњи и то углавном туристичких објеката. Радило се углавном о обнови порушених и оштећених смештајних капацитета. Обновљено је и изграђено око

* ЗА ПРЕДСЈЕДНИКА ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА СК ИЗАБРАН ЂОРЂИЈЕ ПРИБИЛОВИЋ, ДОК ЋЕ ДУЖНОСТ ИЗВРШНОГ СЕКРЕТАРА У ПРЕДСЈЕДНИШТВУ ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА ОВАВЉАТИ ВЕЛИБОР ЗОЛАК
* ИЗАБРАНИ НОВИ ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ, СТАТУТАРНА И НАДЗОРНА КОМИСИЈА

цу што је значајно подигло квалитет туристичке понуде у општини.

Широко организоване и опсежно спровођене припреме туристичке сезоне, нагласио је Миковић, допринојеје су реафирмацији наше туристичке понуде и враћању туристичког угледа Будве, што је резултирало значајним признањима. У току 1983. проглашени смо за најурећије туристичко место у Црној Гори. У 1985. од стране загребачке ревије „Arena“ проглашени смо за најбоље туристичко место на Јадрану, а „Словенска плажа“ је од сарајевског ндјељника „Свијет“ добила признање „Златни глобус“ за најкавалитетније туристичке услуге. У 1986. Будва је од стране Радио Загреба добила признање за најбогатије ванфинансиске садржаје, а од Туристичког савеза Хрватске и „Вечерњег листа“ — „Златно сунце“ за изванредне укупне туристичке резултате.

У велику помоћ и ангажовање Централног комитета СК Црне Горе и Општинског комитета СК Будве завршена је прва фаза реорганизације у „Монтенегротуристу“. Примјена нове организационе шеме у овом колективу, на чemu се радио више година, треба да се поче остварити већ ускоро.

Има међутим и грешака. У многим ООУР и даље су при сутни друштвено-економски проблеми изражени кроз по већану склоност ка потрошњијим друштвеним средставама у непродуктивне сврхе. Нагла сак се често ставља на личну и заједничку потрошњу, а запоставља се акумулација. У основи такве политичке је парцијална свјест — не води се рачуна о дугорочним интересима радних колектива и младе генерације која чека на посао.

У удруженом раду наше општине су такође присутне тенденције територијални зовања и локализовања акумулације уместо да се ради људи залажу да се она удруже на нивоу радне организације и улаже у оне објекте где би економски ефекти били највећи.

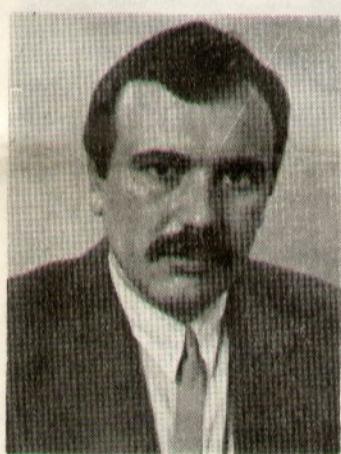
Истичући да је туризам и даље главни правац развоја ове комуне, Миковић је нагласио да досадашњи развој ове гране на нашем подручју није био праћен адекватним развојем инфраструктуре, тако да се ниво комуналних дјелатности исказује као лимитирајући и фактор развоја туризма на квалитетним основама. Предстоје озбиљни напори које треба учинити да би се подручје општине опскрбило погребним количинама воде, тре-

климе у партијској организацији општине, на превази лажењу слабости које су го динама притискале ову средину, а која су се огледала прије свега у групању и борби за власт.

— И поред резултата који су очигледни, у пракси је и даље највећа слабост у томе што постоји раскорак између заједничких договорних и општеприхваћених циљева развоја и свакодневног понашања, рекао је Миковић. — Често се, наиме, дешава да се демократски усвојени ставови виших организација СК формално прихватају или се веома споро на бази техничких ставова анализира и мијења сање у сопственој средини.

У дискусији су учествовали Саво Станишић, Љубо Раденовић, Божана Јелушић, Светозар Марковић и други.

С Греговић

Ђорђије Прибиловић

Велибор Золак

— У протеклом периоду покренут је широк спектар активности које су биле усмјерене на рјешавање отворених друштвено-економских проблема, консолидова-

3.800 кревета, углавном високе категорије. Пуштени су у рад хотели „Авала“ и „Мо прен“ и Туристичко насеље „Словенска плажа“ у Будви и хотел „Палас“ у Петров-

У Општински комитет СК су изабрани:

Љубо АРМЕНКО, Иво АРМЕНКО, Елизабета БОГОЈЕВИЋ, Ђуро ЧУПИЋ, Никола ЂАКОНОВИЋ, Јово ЈУ, ГРЕГОВИЋ, Саво ГРЕГОВИЋ, Рајка ЂУРОВИЋ, Михаило ИВАНОВИЋ, Божана ЈЕЛУШИЋ, Петар ЈЕЛУШИЋ, Иво КАЛОШТРОВИЋ, Никола КРАПОВИЋ, Марко КРИВОКАПИЋ, Љубо ЛИЈЕШЕВИЋ, Душан ЛИЈЕШЕВИЋ, Владо ЈУБАНОВИЋ, Весна МИТРОВИЋ, Драган МИКОВИЋ, др Живадин ПЕТРОВИЋ, Ђорђије ПРИБИЛОВИЋ, Љубо РАЂЕНОВИЋ, Раде РАЂКОВИЋ, Пере РАЂЕНОВИЋ, Вељко ШОЉАГА, Владо ВОЈНИЋ и Велибор ЗОЛАК.

У Предсједништво Општинског комитета изабрани су:

Љубо АНЂУС, Никола ЂАКОНОВИЋ, Михаило ИВАНОВИЋ, Божана ЈЕЛУШИЋ, Иво КАЛОШТРОВИЋ, Никола КРАПОВИЋ, Весна МИТРОВИЋ и Владо ВОЈНИЋ. Предсједник Комитета СК Ђорђије ПРИБИЛОВИЋ, по функцији је девети члан Предсједништва. За извршног секретара изабран је Велибор ЗОЛАК.

У Статутарну комисију изабрани су:

Михаило БАЦКОВИЋ, Владимира ДАПЧЕВИЋ, Милутин ДАВИДОВИЋ, Милорад ДУЛЕТИЋ, Андрија ЂАКОНОВИЋ, Лана МАРОВИЋ, Гојко ИВАНЧЕВИЋ. Чланови Надзорне комисије су:

Раде ГРЕГОВИЋ, Војо КАЖАНЕГРА, Боро КОЛИНОВИЋ, Загорка МИХОВИЋ, Соња СУЋИЋ.

У АКЦИЈИ „БИРАМО НАЈБОЉЕ '86“

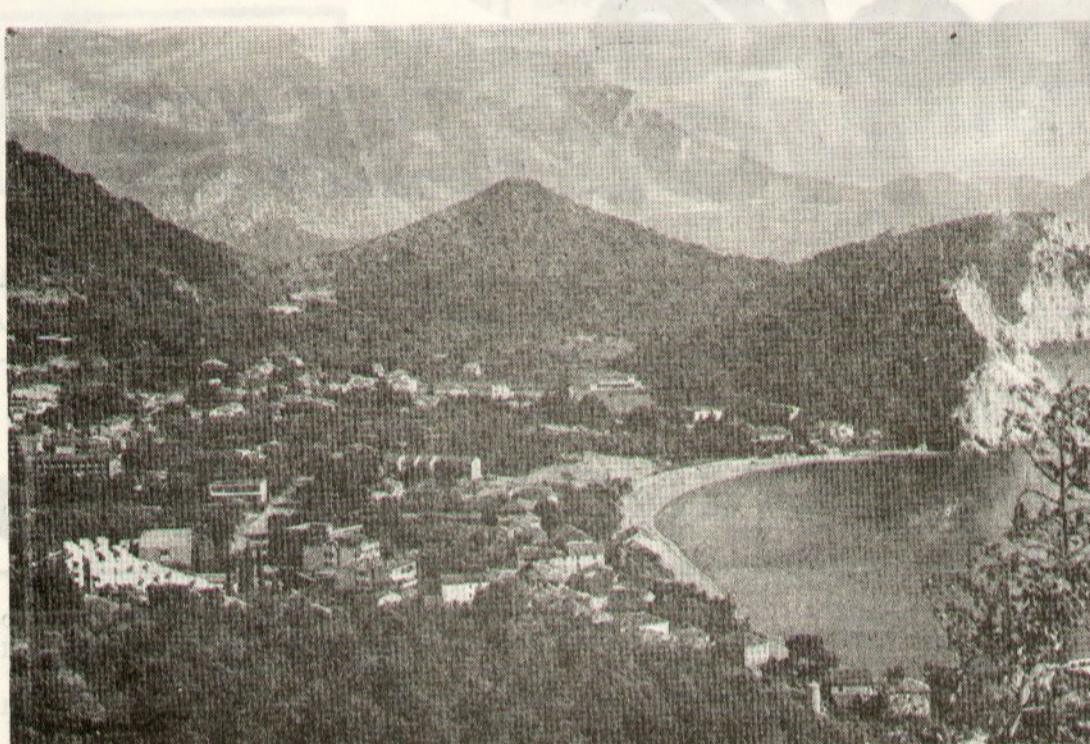
ПЕТРОВАЦУ „ЗЛАТНА ПЛАКЕТА“

У ТРАДИЦИОНАЛНОЈ акцији Туристичког савеза Црне Горе „Бирамо најбоље '86“, организације и појединци из наше општине имали су доста успјеха. Највеће признање „Златну плакету“ добили су Петровац (у конкуренцији туристичких мјеста), хотел „Маестрал“ (хотели), Бранко Тодоровић, конобар у ООУР ТН „Словенска плажа“ (конобари), Љубица Стефан, собарица у ООУР „Авала“ (собарице) и Мирко Миљанић, организатор за чистоћу у ООУР „Комуналне службе“ (остали).

Ова признања су, свакако, осим награђеним награда и читавој туристичкој понуди наше општине, свима који су својим радом допринијели да квалитет наше понуде буде на задовољавајућем нивоу. Посебно је вриједно и значајно што је златна плакета додијељена и Петровцу, као најуређенијем туристичком мјесту, и то у години када је послије толико времена „стао на ноге“, када су посљедице земљотреса саниране и мјесто уређено у намјери да се туристима обезбиједе задовољавајући услови за боравак и одмор.

Златну плакету су још добили Туристичко друштво из Игале, Нудистичко насеље „Ада“, ресторани „Штулац“ у Жабљаку и „Калимањ“ у Тивту, ансамбл „Бокељи“, емисија Радио Титограда „Радио љето“, Ауто-мото друштво Улцињ и још четрнаест појединача.

В.М.С.

ЗАПИС ИЗ ПЕТРОВЦА

КУЋА ЗА ПРОШЛО И БУДУЋЕ ВРИЈЕМЕ

КАМЕН И ДРВО — два племенита материјала — домињирају лијепом зградом Спомен дома црвене комуне, смјештеног у срцу Петровца на мору, на углу пјешачке стазе која се спушта са врха варошице и улице која прати лук овдашње плаже, познате са свога ситног црвеног пијеска. Овај споменик на 392 дана 1920. и 19921. године, када су комунисти били на власти у овој општини, једини на Јадрану и најдуже у Југославији, на друге и познате слободарске традиције овог краја, на јунаке ослободилачких борби, истовремено је и најдиректније у служби животних токова читавог петровачког краја, здање окренуто лицем ка будућности.

Овде у овој згради чије фасаде прате неимарски рукопис паштровског вјековија дугог градитељства, невелик габарит скрива мноштво садржаја, подједнако потребних онима 1.500 Петровчана зими и десет пута толиком броју туриста који прикрију плажу у сусједству љети, то ком сезоне. Ту су просторије за дубући музеј, за којег уве лико прикупља експонате и припрема поставку посебна комисија на челу с др Миро славом Лукетићем. Он треба да чува успомену на богату револуционарну прошлост и људе који су је стварали, а планира се да буде отворен 13. јула идуће године. До ње га је изложбена галерија, у којој су још графике Слободана Словинића, који је са Богићем Вукчевићем и пројектант ове куће, а са чијим представљањем је почела ње на културна мисија. На спрату су просторије намењене за библиотеку и читаоницу, ту је и вишемајенска сала

са 180 мјеста, просторија за друштвену активност...

Спомен дом је подигнут на мјесту где су се до земљотреса 1979. године налазила ове јавне објекте, зграде бивше општинске управе, на коју су двадесетих година вио црвени барjak, и библиотека са читаоницом, обје подигнуте почетком вијека од прило га мјештана и бројних Паштровића који су били у пе чалби широм свијета — од Цариграда до Америке. Оне су подсећале и на дуге и за пимљиве културне традиције у овом крају. Библиотека у кори навршава сто година дјелатности. Основана је да леке 1890. године, када се мало мјеста у Црној Гори могло похвалити са таквом ин ституцијом. Имала је веома још књижевни фонд, тако да је 1945. имала 6.000 сачуваних књига. Међутим, број наслова се временом кручио, јер су се књиге селиле из једне просторије у другу, а да нове нијесу редовно набављане, тако да се сада може говорити о новом почетку њене активности.

Већ су се, и то бројно, јавили и први донацији. Неки од њих су већ допримили своје поклоне, а неки су их најавили. Међу првима је Друштво пријатеља Петровца из Београда, које је основано још 1925. године, чији чланови, од којих су многе иста-

кнути културни, јавни и научни радници, пајављују зна тне прилоге у књигама, а очекују се да ће се и Радио Београд укључити у акцију обнове петровачке библиотеке. Посебно се, наравно рачуна на мјештанске, на њиховој солидарности. Овде нам лијепо говоре о Мишу Зеновићу, који је завјештао дио свог имања и куће, који су се налазили на простору који захвата зграде Спомен дома, у друштвеној својини без икакве надокнаде.

Дом ће очекују Петровчани, бити у средиште културно-аматерске дјелатности та које старог коријена. При библиотеки је, наиме, непосредно по њеном оснивању развијена широка активност, па је, тако, између два рата веома живо било КУД „Приморје“ са низом секција и диле тентским оркестром, а 1944. године, док се широм Европе још пуцало, одмах по ослобођењу мјеста формиран је први у Црној Гори, пионирски хор којег је дуго водио музички педагог Милорад Перешић. Сада се, ето, стварају услови да све ове дјелатности поново крену, овог пута си гурнијег и дужег корака.

Спомен дом, прича нам по знати друштвено-политички радник Урош Зеновић, има велике амбиције да буде средиште јавног живота Петровца, мјесто у коме ће сваки мјештанин, сваки турист, моћи да проведе по неколико сати дневно и да то вријеме корисно употребије. Да бисе то постигло, овде планирају да велики дио своје културне дјелатности самофинансирају, и то приходима од лијеног угоститељског локала овде на најљепшем мјесту у градићу и изнајмљивањем пет мањих бутика, који су функционално уклоњени у зграду.

Но, овде се не заустављају планови Петровчана. Већ за наредну годину предвиђе на је изградња велике љетње баште уз сам Спомен дом, која ће имати заједничку, али већу и технички добро опремљену сцену са садашњом салом, на мјесту где су сада неколико неугледних зградица и киоска. Тако ће се функција овог објекта заокружити и он ће, предају чувајући успомене на јунаке прошlostи, бити средиште свих животних токова у овом лијепом граду.

М. Бујановић

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакцијски колегијум. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Ангрија Палтасин“ — Котор. Претплатна: годишња 1.680 дин. за иностранство 30 долара. — Рукописи се не враћају

ИЗБОРНА СЈЕДНИЦА ОК ССО

И РЕЗУЛТАТИ И ПРОПИСИ

САРАДЊА са основним организацијама ССО, локалне радне акције, припреме ОРБ „Вукица Митровић-Шуња“ за учешће на савезној омладинској радној акцији, дочек Штафете младости, културно-забавне и спортске манифестије — обиљежили су једногодишњу активност Општинске конференције Савеза социјалистичке омладине. А у тој укупној активности, како је оцијењено у Извјештају о раду и на сједници одржаној 23. децембра, било је и доста пропуста. Било је, наравно, и добрих резултата, али уочене слабости и посебно (не)рад основних организација ССО, обавезују Општинску конференцију на много већу активност и ефикасност.

Изабрано је ново предсједништво као и предсједник Конференције. За предсједника је поново изабран Никола СРЗЕНТИЋ, а чланови Предсједништва су: Предраг ИЛИЋ, Зоран КАЛУЂЕРОВИЋ, Вељко ЗЕЦ, Божо ЛУКАТЕЛИЋ, Срђан ПОПОВИЋ, Сања МИЉАНИЋ, Марија КЕНТЕРА, Никола ВУКИЋЕВИЋ, Предраг ЈЕЛУШИЋ и Вишња МАРТИНОВИЋ.

Предсједништво ће из свог састава изабрати секретара, а Општинска конференција ССО ће на наредној сједници донијети Програм рада за ову годину.

В. М. Станишић

СКУПЉЕ И ЈЕФТИНИЈЕ

ПРЕД Нову годину у нашим продавницама владала је јатма за ствари, које ће уљепшати „најлуђу ноћ“.

Они који за девизе кујују страна алкохолна пића, треба да знају, да у два „фри шопа“, од којих се један налази на самом улазу хотела „Аvala“, а власништво је београдског „Генералекспорта“ и други у хотелу „Могрен“, власништво ријечког „Бродокомерца“, цијене же стоких пића умногоме се разликују. Тако у „фри шопу“ ријечког „Бродокомерца“, све флаше разног вискија од литре и 0,75 литара стају 15, односно 12 западноњемачких марака, а у „фри шопу“ београдског „Генералекспорта“, ко га је отворио наш „Јадран“ 16, односно 13 западноњемачких марака. Ако сте научили да купите флашу „Реми Мартина“ од 0,70 литара, онда код „Јадрана“ стаје 42, а код „Бродокомерца“ 37 западноњемачких марака. И тако редом...

С. П.

— DAјЕМ ОСТАВКУ СИ! SAM OVOG ПРЕДУЗЕЋА!

Јован Самарџић

БИЛИ СУ НАМ ГОСТИ

НЕИЗМЈЕРНА је била радост четрдесетак ученика Средњошколског центра у Будви што су били домаћини дјечацима и дјевојчицама из Образовног центра „Вељко Влаховић“ из Светозарева од 22. до 26. децембра.

— Немамо ријечи колико нам је било лијепо. Ка да је њихов аутобус требао у 9 часова да крене, тек тада је настала кулминација нашег друштвља. Њихов аутобус кренуо је, и са „закашњењем“ од два ипо часа, у глас веле, Маријана, Лука, Милица, Ана...

Дружење ћака два Школска центра имало је и заједнички карактер. Одржана је и заједничка приредба.

Ко је у томе био боли, тешко је просудити, али били су и једни и други на висини постављеног им за датак. Наши учесници су показали своје квалитете, рецитујући стихове Корке, Јесенина, Мире Алечковић и изводећи свајемену рок музiku. Гости су били притримили изванредан рецитал посвећен 200. години љини рођења Вука Стефановића Карадића, а уз то су представили и фолклор свога краја.

У име Школског центра, госте је поздравила Богдана Паповић, а у име ОЦ „Вељко Влаховић“ говорио је Војислав Трутин.

У хладном амфитеатру програм су поред наставника и ученика посматрали и гости „Политиког“ „Школског часа“, као и неколико новинара овог листа.

— Аматеризам је веома развијен у школама. Колико он успијева да дође и да шире гледалишта зависи и од спретности самих актера. Неко успијева да веома мало свога остварења прикаже средини где дјелује, а неко не може да веома успјешне резултате да презентира јавности, па то све остаје у оквирима школа, рејка је послиje изведеног програма Јерина Матић, из Центра „Вељко Влаховић“.

— Како смо сазнали, ученици и наставници нашег Школског центра биће у мају гости Светозаревчанима.

С. Паповић

Јована Поповић

РАЗГОВОР који објављујемо водили смо са доктором Ивом Ђанијем Поповићем прије више година. Све што је онда рекао или скоро све о науци, себи и другима вријеме је потврдило.

Ево тог разговора:

— Професоре, да ли сте, заиста, остали без посла?

— То је настало некакав неспоразум у јавности. Посла има колико год могу да обавим. И више од тога, иако ја могу много.

— Сукобљавали сте се с послатицама у Скупштини, с професорима на факултету, са сарадницима на Онкологичком институту. Хоћете ли се смирити ускоро?

— Човјече, не! Нећу да сједим мирно. Не дам то ни другима.

— Што је то, професоре, у вама, или у њима? Више личите на боксера него на професора европског гласа.

— Свјетског гласа! Не желим да ме препознају по његовимај бради. Ја сам сав у будућности. Тако је рекла и моја жена: „Ти живиш двадесет година унапред, радиш,

У ЗНАК СЈЕЋАЊА

радиши за петорицу, а желиши да и други поступају као ти. Они то не могу“. То је одговор на твоје питање.

— Двадесет година унапред? То значи да сте ви, професоре, у 1991. години. Како је тамо, треба ли да се радујемо тој години?

— Као и сада, што се тиче изузетних и што се тиче визионара, никад се неће измирити с медикритетима, а њих је много, зато изузетни увјејци бивају жртвованы.

Прихватати га.

— Зашто се жртвујете због мноштва које вас не разуме?

— Ко каже да се ја жртвујем за било кога? Ако не чиним оно што чиним и како чиним, то јест, најбоље и без компромиса, изневјеравам се бе; мањи је губитак ако вас докусуре други, него ако уништите сами себе. Ипак, има изгледа, једном касније. У долини Тенесија (река у САД) десетак болница носи име професора Дика. Ако обиђете те болнице, видјећете одакле је све био најурен почетком вијека, данас уважени стари Дик. Десет пута је био отпушен с поса, а колико је био без хлеба, то се не зна.

— Кажу да желиш да ломиш, убрзаш преко мјере. Ако је онај стари научник тридесет година понижаван, малтретиран, ако се мучио до крви, да измисли нови метод и поступак, зар, до ђавола, ми треба тридесет година да се одлучујемо хоћемо ли то прихватити или не? Ја разумим, осјећам ново и револуционарно у науци. Ако то не ки не могу да прихватате, нека бар не ометају мене! Али, хо-

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

СЕОБА ФАБРИКА

У КОТОРУ је уочи новогодишњих празници отпочела завршна операција „подухвата стољећа“ како је названо пресељење фабрика са овала Бококоторско, залива у нову индустриску зону у Грабљском пољу. Добар десетак посљедњих у Индустриску клизних лежајева и у другим погонима који се селе налази се на одмору. На другој страни стручњаци за тај посао демонтирају машине у старијим погонима и преносе их у новозграђене хале у Грабљу.

ТРОСТРУКО ВЕЋА ПРОИЗВОДЊА

Селидба фабрика је поодавно „зајртана“ у плановима развоја каторске општине. Но, тек неколико разорног суперстреса који је захватио ово подручје 1970. године, када су страдали стари погони на обали залива, почели су прије пет година, а прва је на новој локацији стартовала фабрика гумено-техничке robe „Бокељка“ средњом прошле године. И конако почетком ове године у новим халама отпчеће са радом Индустриску клизних лежајева и фабрика сапуна и детерцената „Ривијера“.

— „Бокељка“ и Индустриску клизојевују својим производима производи бијеле технике и аутомобилску индустрију у земљи, веома важним производима, каже Анђелко Ковачевић, предсједник СО Котор. — „Ривијера“ је једини производијач детерцената у нашој републици, а њени производи су веома цијењени у цјелој земљи и иностранству. На старој лакоцији у тијесним постојима није било услова за ширење, за већу производњу. У новим халама производије се и тада пута више него до сада, а постоје реалне могућности за освајање нових производа и тржишта. Ове фабрике већ извозе дио производа.

Постоји још једна велика предност селидбе фабричких димњака са обала Бококоторског залива. Овај јединствени фјорд на Медитерану, веома је загађен последњих година. Томе су свакако доприњеле и отпадне воде које су из старијих погона на обали залива текле у море. Тако се догодило да су детер-

центи и разни метали и други елементи десетковали рибљи фонд у заливу и отјерили туристе са његових обала. Већ ове сезоне залив ће бити много чистији па ће бити више послса за рибара и туристичке раднике који ће настојати да савремене номаде врате „невјести Јадрана“.

КАНАЛИЗАЦИЈА — У ПРОЈЕКТИМА

У реализацији овог подухвата, међутим, на чињени су и неки пропусти чије се послједице сада увељоко осјећају. Ријеч је прије све га о канализационом систему којима треба да се отпадне воде из новозграђене зоне „од влаче“ дубоко у море. Радови на овом важном послу почели су још 1981. године и требало је да систем буде завршен још претпрошле године. Но, по свој прилици, од почетка је кренуло како не ваља: предуго су трајали договори око тога када треба да прође траса. У мјесним заједницама Радовићи и Бурашевићи у тиватској општини, мјештани су незадовољни што ће цијеви канализације пролазити преко њихових њива и обустављени су разлови. Цртало се и предупредило, а вријеме је пролазило. Делегати СО Тиват су закључили да прихватати једино главно рјешење — изградњу система који ће одводити воде далеко у море са потребним пречистачима и другим апаратима (далеко од обале на око 4 километра). Договорено је да се само за „Бокељку“ која је прва стигла под кров омогући прелазно рјешење — одвођење воде у такозвани упонји бунар. Прошло је, дакле, много времена у договорима а још се ништа није учинило за одвођење отпадних вода из нових фабрика. Систем је такорећи још у пројектима и потребно је дуже вријеме да се он коначно заврши. До тада се мора прићи привременом рјешењу, како би фабрике могле да раде.

— Еило је ту пропуста, али вјерујем да ће се све успјешно завршити, ујерава Анђелко Ковачевић. Више није спорна траса, пројекат је веома добар, добио је све потврде за квалитет. Фабрике не смију бити под кључем.

С. Грговић

ЈА, ИВО ЂАНИ ПОПОВИЋ

— Не набијај ми на нос све једне те исте. Нијесу сви против мене. Моји су ученици уз мене. Ја сам васпитао 57 хирурга. Позивају ме и ја одлазим тамо. Зашто ме не позивају ови у Београду? За то што онај у Никшићу, на примjer, лицем у лице са бољешћу и човјеком, сноси сам пуну одговорност. У великог граду ту одговорност може да превади бар на пет других институција. Ја одлазим у унутрашњост и тамо оперишем. Мој посљедњи боравак у Никшићу донио је болници шест милиона динара.

АДВОКАТ МОЖЕ, ЈЕКАР НЕ

— Професоре, ако је могући, не изазивајте никог, већ једноставно кажите, какав је у нас однос према науци?

— Конзервативан. Кон-зер-ва-ти-ван! Желите доказ? Просечна старост асистената је 48 година. У свијету, има врло гласовитих професора са 32 године. Статистички је доказано да у овом вијеку, у егзактним наукама, ништа ново није открио ниједан научник старији од 45 година. За прави научни рад потребни су талент, рад и динамизам. Јесам ли ово изложио достојанствено и мирно?

— Лијепо, сад сте савјетник. Шта савјетујете?

— Треба отворити здравствене установе, болнице, клинике, неке од њих постале су приватно власништво, а средства су друштвена! Само отворена конкуренција способних, радних и динамичких треба да буде критериј и услов успеха.

— Неки кажу...

— Нејасам. Неки чине. Неки уопште не пријеју да се за посљедњи године било што измијенило. Такви не би знали ни да је измишљен авион, да им бука мотора не квари дрејмеж.

МОЈЕ ВЕЗЕ

— Говоримо о младима. Пре својих међународних веза шаљем младе у иностранство на специјализацију. Моя је генерација прешила зејнит. Науци су потребни људи без пребрасуда, лажних скрупула и ситних обзира. Шта је медицина? Учили су ме у медицини да лијечим људе. Ако приликом тешких операција умре 20 одсто пацијената, каже се: није много. Оно ме ко умре, то није 20 процената. Ја сам уз њега. Не желим сукобе, али, ако је неопходно, нека буде и сукоба. Кажу ми да се размећем. Признају то, и све остало, опон хирургу и професору који ми докаже да је оперисао више и боље од мене! Поклонићу му се до земље, иако ту вјештину никад нејесам савладао.

Дуго послије разговора ми се по глави Пушкинов стих:

„Ја сам себи подигао споменик...“ И онај Мајаковски:

„Боже, скриј капу, ја дојазим!“

Али, ми брзо оправдимо великанима.

Довољно је, само, да умру.

Васко ИВАНОВИЋ

ЦЕВЛАН — НОВИ ШАМПИОН

САРАЈЕВСКИ мајстор **ФИДЕ**, Миралем Цевлан, чији је рејтинг прије почетка овогодишњег 42. шампионата био најмањи — 2305, направио је велику сензацију; освојио је ласкаву титулу првака Југославије.

— Није се никада догодило да на чело табеле за сједне мало познати играч! Уз то он је осма резерва, а прије почетка био је на 256. мјесту у Југославији по рејтингу поенима. Заиста, Миралем Цевлан је права и прворазредна шаховска сензација каже нам искусни велемајстор **Милан Матуловић**.

Са Цевланом смо били стално у контакту, док се играо шампионат. Три кола прије краја, само кратко нам је рекао: „Ако за држим форму и не доживим психички крах, надам се високом пласману.”

— Миралем је заслужено побиједио капа доље пред прваком који је коло прије краја обезвиђено титулу, казали су учесници шампионата.

— Вјеровао сам да ћу успети, чак и пораз против Диздаревића у финалу није ме поколебао. Бес компромисност је одлика моја стила — изгубим овијеје, а онда смогнем снагу да добијем три. Моји најближи конкуренти су испушили калкулатори, па рекао бих играли су и испод својих могућности. Ипак, њихове слабости нијесу биле пресудне, већ моја шаховска снага.

За све што сам постигао у шаху највише дuguјем моме учителју, велемајстору **Милораду Кнежевићу**. У кући су ми сметали телефонски позиви, посете другова и другарица, слушање музике, па сам највише времена проводио у сарајевским библиотекама и тамо проучавао теорију на магнетном шаху.

Осталој студији су били запрешићени гледајући ме како сатима помјерам фигуре. Ипак се исплатило. Почетком 1986. године завршио сам правни факултет а ето крајем постао шампион Југославије. Година коју ћу памтити.

Морам још много да учи, да бих остварио веле мајсторску титулу. Желим најприје да играм на турнирима осме и девете категорије, отприлике јачине 42. шампионата, да би добио сигурност да учествујем и на јачим турнирима. Од свега највише бих во лио да ме Шаховски савез Југославије пошаље на турнире у Совјетски Савез, каже Цевлан.

С. Паповић

- По други пут у истој години Будва била је домаћин изабраним шахистима Југославије организујући ову велику спортску приредбу на европском нивоу.
- Захтјев шахиста да се поново нађу на окупу у Будви 1988. године.

НАШ ГРАД је од 10. до 25. децембра прошле године био у центру југословенске шаховске јавности. Тада је одржан 42. савијарски шампионат Југославије у шаху. Остаће запамћен по томе што на њему нису учествовали најбољи — чланови југословенске репрезентације која је доживјела дебакл на Олимпијади у Дубају (у новембру): Љубомир Ђубровић, Предраг Николић, Драшко Велимировић, Драган Борзов, Крунослав Хуљак, као и други познати велемајстори који нису путовали у Дубај — ветеран Светозар Глигорић, Славољуб Марјановић и остали, што је неочекивано (по многима то је својеврсна сензација) у „коцкарници” хотела „Аvala” тријумфовао мало познати мајстор **ФИДЕ** из Сарајева Миралем Цевлан као и по изванредној организацији турнира.

Тешко је рећи ко је добио више комплиманата — млади Цевлан или домаћин турнира. Чини се да су и играчи и други учесници турнира ипак били несебични када су упитани о организаторима турнира — Шаховском савезу Црне Горе, Будви и њеном Туристичком савезу, особљу хотела „Аvala”. Ко лико је све што је у вези са организацијом турнира „штимало” најбоље илуструје подatak да су се готово сви играчи посљедњег државног шампионата изјаснили за Будву као домаћину наредног првенства које ће се одржати 1988. године. Потекао је и предлог да Будва традиционално буде домаћин најбољим шахистима Југославије, који се једном годишње надмешу за назив најбољег.

Будва је ове године два пута организовала првенство државе. У пролеће је одржан 41. шампионат, када је одлучено да се убудуће првенство играју у децембру, па се тако доделило да се наредни шампионат играо у истој години и у истом мјесту.

ВЕЛИКИ ТРУД ОРГАНИЗATORA

Ево шта је показала кратка анкета коју смо направили међу учесницима и организаторима турнира.

Велемајстор **Милорад Кнежевић**, најстарији учесник турнира:

— Играо сам на много турнира, на домаћим првенствима, али тврдим да овакву организацију нико није остварио. Од самог почетка све је беестијекорно текло. Пре красни амбијент, људи воле и разумију шах, гостопримство као и пожељети може, услови за игру идеални.

Шампион **Миралем Цевлан**:

— Овај град ћу памтити цијelog живота, не само зато што сам у њему постао 42. шампион Југославије, не го и зато што сам у Будви провео двадесетак незаборавних дана, што се овде живјело за шах, што су ме Будвани бодрили као да сам поникао у овом мјесту.

Велемајстор из Загреба **Миша Цебало**:

— Играо сам у пролеће, ево и у децембру и могу одговорно изјавити да је Будва Мека за шахисте. — Поред домаћих првенства овде треба да се организују и други, јаки, шаховски турнири. Овде за то постоје сви услови.

Др Јубо Живковић, предсједник Шаховског савеза Југославије:

У БУДВИ ОДРЖАН 42-ШАМПИОНАТ У ШАХУ

ДОМАЋИНУ СВИ КОМПЛИМЕНТИ

Пјесни буду виза за домаће шампионате, велике турнире, улазак у репрезентацију и слично. И најбољи се морају доказивати играњем на домаћим првенствима, а младима се морају давати шанса да се доказују такође. А они то могу само игром на турнирима.

Ово се, између остalog, чује на крају 42. шампионата у Будви, у разговору који су са учесницима турнира водили предсједник и секретар Шаховског савеза Југославије др Јубо Живковић и Миралем Цевлановић.

Још једном је осута жеља стока паљба на савезног селектора Драшка Велимировића и чланове репрезентације из Дубаја и на још неколикој велемајстора који су, заобичали у децембру Будву да би играли по разним турнирима у Европи (где се доларима плаћа!), а који су изјававали у штампи потчијенили будвански турнир.

— Шампионат у Будви је — то треба сви да знају — сасвим успешан, истакао је Живковић. — Играло се борбе и добро, иако није било звијезда. Тријумфовали су млади играчи, што нас посебно радује и показује да је наша земља велики мајдан талената за игру на 64 поља.

КОНАЧНА ТАБЕЛА

1. Миралем ЦЕВЛАН	8,5	7	2	3
2. Богдан ЛАЛИЋ	8	5	2	6
3. Милан МАТУЛОВИЋ	7,5	3	1	9
4. Миша ЦЕБАЛО	7,5	4	2	7
5. Огњен ЦВИТАН	7,5	4	2	7
6. Саша ВЕЛИЧКОВИЋ	7,5	4	2	7
7. Божидар ИВАНОВИЋ	7	4	3	6
8. Владимира РАЧЕВИЋ	6,5	3	3	7
9. Емир ДИЗДАРЕВИЋ	6,5	3	3	7
10. Алекса СТРИКОВИЋ	6	4	5	4
11. Милан ДРАШКО	5,5	2	4	7
12. Милорад КНЕЖЕВИЋ	5	0	3	10
13. Златко ИЛИНЧИЋ	5	4	7	2
14. Перо ВУЧИЋИЋ	3	2	9	2

(Редослед према титулама и рејтингу)

ПЛУС РЕЈТИНГ: Цевлан 67,80, Величковић 24,20, Б. Лалић 12,20, Цебало 3, Стриковић 2.

МИНУС РЕЈТИНГ: Матуловић и Цвitan по 1,20, Ивановић 4,80, Диздаревић 7, Драшко 10, Кнежевић 16,40, Вучинић 18,90, Илиничић 26,20, док је В. Раичевић остао на свом рејтингу.

ДИРЕКТНИ ФИНАЛИСТИ 43. ШАМПИОНАТА СФРЈ: Цевлан, Б. Лалић, Матуловић, Цебало, Цвitan и Величковић.

НАГРАДА ЗА НАЈЉЕПШУ ПАРТИЈУ: Жири у саставу Матуловић, Цебало и Драго Поповић одлучио је да Ивановић добије награду од 50.000 динара за најљепшу партију против Илиничића.

НА СВЕЧАНОМ ЗАТВАРАЊУ учеснике шампионата поздравили су предсједник Скупштине општине Будва и предсједник Организационог одбора Владо Дулетић и предсједник Шаховског савеза Југославије др Јубо Живковић.

ЗА ВРИЈЕМЕ одржавања турнира у Будви у разговорима који су вођени са учесницима и организаторима првенства, чуо се и један занимљив предлог. Износио га је предсједник СО Владо Дулетић и нашао је на опште одобравање свих. У Будви су, наиме, дошли на идеју да у нашем најекслузивијем летовалишту — граду хотелу „Свети Стефан“ организују турнир на којему би играо актуелни шампион света против биших свјетских првака. Сагласност за учешће већ је дао Анатолиј Карпов који је чест гост Стефана, а очекује да би се у предсезони могли наћи заједно и Гари Каспаров, Михаил Таљ, Михаил Ботвиник, Борис Спаски, Василиј Смислов па чак и Роберт Фишер. Поред играња шаха, они би разговарали о вој, древној игри са љубитељима шаха, играли тенис, купали се, одмарали...

Миралем Цевлан

Све је текло по концу. Немам ријечи да захвалим пре дузимљивим домаћинима који нису жалили труда ни новца да шампионат иако „ок ријен“ успије. Он је, прије свега захваљујући домаћинима, и успио у потпуности. Могу рећи да је ово први који је реафирмацији угледа шаха у нашој земљи.

Владо Дулетић, предсједник СО Будва и предсједник Организационог одбора шампионата:

— Трудили смо се својски и необично сам срећан што је труд уродио плодом. Будва је и раније организовала велике спортивске приредбе, и шаховске турнире наравно, а сада жели да буде домаћин нашим најбољим играчима из године у годину. Видим да то желе и играчи па поручујем: добро дошли у Будву већ 1988. године. Тада ће вјерујем бити још боље.

За организацију 41. шампионата у пролеће Будви је, како је то духовито примјетио један колега, припао велемајсторски бал за организацију. На управо завршеном 42. шампионату ни један играч није освојио бал за велемајстора, али по оцјенама свих учесника опет га је за служио домаћин. Без поговора — заслужено.

ДАТИ ШАНСУ МЛАДИМА

Нико па ни наши врхунски шахисти (по рејтингу и ранијим резултатима) нема право да живи само од минулог рада, да му ранији ус

Детаљ из старе Будве

ОБНОВА СТАРОГ ГРАДА**РАДОВИ И ПАК КАСНЕ**

СВИ погледи наших становника, као и хиљада гостију, који долазе на нашу ревизију да уживају и да се сматрају, упрти су у стари средњовековни град Будву, чија је обнова повјерена су ботичком „Интералу”.

У септембру 1985. године, предали смо пројекте за 67 конструтивних целина са укупно 187 објеката суботичком „Интералу”, а рок завршетка конструтивне са нације био је новембар прошле године. Уговорена ције на износила је милијарду и 117 милиона динара. Због не споразума и још неких објективних разлога, рок је по мјерен до 1. јануара ове године, за нову суму од двије милијарде и 30 милиона динара. Да би овај рок био испоштован „Интерал” смо били обећали и премију од

100 милисиза динара. Како ствари данас стоје, ни овај рок Суботичани нијесу испоштвали, па им не може припасти ни премија, рекли су нам у РО „Стари град”.

Инжењер Драган Жинић, сдгсврни руководилац „Интерала” у Старом граду, ка же:

— Остало нам је да завршимо седам конструтивних целина. То није било напоменуто кривицом, већ због неблаговремено завршене техничке документације, и то за објекте Археолошког и Етнографског музеја, затим Архива, Меморијалног музеја Стефан Митров Љубишића, зграде ранијег хотела „Балкан” и зграде Одмаралишта СДК Србије. Поред тога, осмали су нам и на одређеном броју зграда још неки незавршени грађевински радови.

Наша процјена степена завршности конструтивне са нације износи 90 одсто.

— Када ће преостали радови бити завршени? — пишли смо Жинића.

— „Интерал” и даље ради пуним интензитетом у три смјеље са 450 радника, у жељи да што прије окончамо повјерени нам задатак.

— Ми у „Старом граду”, предвиђамо, да ће извођач повећаним ангажовањем успјети да заврши преостали дио посла до марта. Већ то ком фебруара очекујемо, да почне предаја објекта властите, да би они благовремено могли да заврше преостале радове, водоводну и електро инсталацију и комплетан инвертер, што ће у оквиру инфлације ситуацији изискивати доста новца.

С. П.

НАШ ГОСТ: СЛАВКО ВУКЧЕВИЋ, СНИМАТЕЉ

ЖИВОТ СА КАМЕРОМ

СЛАВКА Вукчевића, често сријетамо у нашој средини.

— Увијек се Будви враћам, каже овај филмски и телевизијски прегледац, носилац бројних признања за свој уметнички рад на филму и телевизији, међу којима је и награда Тринаести јул.

— Питате ме како сам почео? Све је почело у нашој породици на Цетињу. Мој дјед по мајци, Ђорђе Ђорђевић, био је фотограф краља Николе. Као и он и његова дјеца, а касније и унукац за волела су фотоапарат и фотографију.

У „Ловћену филму” сам се запослио 1951. године. Прва камера, која ми је допала у руке била је чехословачке производње, чију марку нијесам запамтио. Добро се сјешама фотоапарата „Арифлекса”, њемачке производње. А систирао сам Стевану Лепетићу и кроз практику стицао искуства. Да и то кажем: тада се радило са вољом и полетом. Ништа није било тешко. Другарство је красило љубав.

На иницијативу, уредника Радио Титограда, Миша Браила, прије двадесет и две године, заједно са Батом Ђуловићем снимио сам репортажу о Црногорском приморју. Знам, да је емитована на београдској Телевизији 5. маја

1964. године, чији се датум узима за почетак рада тога градске Телевизије.

У свом дугогодишњем раду иза камере Славко Вукчевић је имао много интересантних занимљивости.

— Испричаћу вам једну ве заност за „Кошутњак”, филмски град у Београду. Био сам један од сниматеља филма „Монголи”. У сценама када су Монголи у силовитом јуришу нападали са коњима, ја сам снимио. Не знајући, да се цијела ергела устремила ка мени, ја сам радио свој посао. Један од јахача-статиса не спретно јаочиши ударио ме је тако силовито, да није сам знао шта се са мном забија. Камера је била поломљена, а ја сам беспомоћно лежао онесвијешћен и повријеђен. Моја срећа је била у томе, што је гума окулатора ка мере амортизовала ударац и тако ми спасила око. Сви из екипе су прискочили, а професор ме је послије освјештио ћиваша упитао само, како сам. Све ране и болови су престали, јер сам у том критичном моменту само мислио на камеру. Касније све се у добро завршило. Ја сам послије два три дана поново био иза камере, али нове.

— Са којим редитељима сте сме снимали?

— Не могу да се сјетим свих, али сам радио са свим црногорским редитељима. Повећано је да је Крсто Папић. Прије извесног времена завршили смо филм, који смо снимали на граници Црне Горе и Херцеговине, уједно где је рођен овај наш врсни синеаста.

— Која вам је награда најдражака?

— Без двоумљења, „Милтон Манаки”, коју сам добио од колега у Битољу 1982. године. И друге волим, драге су ми.

— Колико сте филмова до сада снимили?

— Преко 130 краткометражних и документараца, а радио сам и играле филмове, не само у Југославији, него и у иностранству. У Телевизији Титоград све драме и серије које су у првих десет година снимане, ја сам радио.

Посебно су ми били драги доласци предсједника Тита у Црну Гору. Све доласке сим његовог првог доласка у Црну Гору 1946. године сам ја камером овјековјечио. Могу и то да кажем, да је други Тито посао камермана изван редно познавао. Увијек нам је давао упуте, како да још боље радимо.

С. Паповић

МЕЂУРЕПУБЛИЧКА КУЛТУРНО-ПРОСВЈЕТНА ЗАЈЕДНИЦА

**БОГАТ И САДРЖАЈАН
ПРОГРАМ**

ЗАЈЕДНИЦА ће и ове године настојати преко својих легавата да се оживљавају и масовније организују културно-просвјетне активности у свим срединама на којима дјелује посебно на подручјима развијених општина.

Бројне су могућности за такву сарадњу: дан школе, дан ослобођења општина, заједнички излети и сусрети друштава и удружења: горани, извиђачи, феријалци, планинари, затим, међусобне посјете и заједнички културно-умјетнички програми сусједних општина, аматерских културно-умјетничких друштава или њихових појединачних историјских секција; размјена пјевачких зборова, оркестара, фолклорних група, књижевне вечери, заједничке изложбе ликовних уметника и ликовних аматера са подручја Заједнице, фото изложбе, сусрети и такмичења чланова различних удружења: пензионери, резервне војне старијешине, инвалиди и друге бројне организације: стрељачке, шаховске... Заједничке смотре културно-забавног садржаја: наступи дувачких оркестара, „Лападске вечери” у Дубровнику, наступи пјесника у Требињу на „Требињским вечерима поезије”, Књижевним сусретима у Никшићу, наступи фолклорних друштава са трофеје у Дубровнику, учешће свих културно-умјетничких друштава на заједничкој прослави на Збору „Братство-јединство — Зубачка Убра”, наступи омладинских група и састава на истој прослави, спортска такмичења логорске ватре и сусрет са борцима НОР-а на истој прослави, традиционални сусрет омладине Дубровника и Требиња са припадницима гарнизона ЈНА у Требињу, сусрети и непосредно учешће омладине и различних друштава на традиционалним манифестацијама у појединим општинама као што су: Фестивал драмских аматера Југославије у Бијељи, Требињске вечери поезије у Требињу, дубровачке летне игре у Дубровнику, Књижевни сусрети у Никшићу, Дани мимозе у Херцег-Новом, Револуционарне пјесме у Билећи, Сусрети младих литерарних стваралаца у Будви, традиционалне смотре фолклора, пјевачких зборова, пјевачких оркестара у Котору, Тивту, Цетињу, Корчули и Сусрети рецитаторских група у Дубровнику.

Заједница ће ове године заједно са организацијама и институцијама у свакој општини, настојати да успију ове активности и да расположиве снаге знатно више ангажују.

Инсистираће се да се постоје СИЗ-ови културе више и непосредније повезују и врше размјену културних добара. Прије свега мисли се на Музеје, библиотеке, галерије, публикације, (издавачка (дјелатност уопште), радио станице итд. Такође је важно да се ове године озбиљније ангажују ОУГ-и културе. У томе могу посебно одиграти велику улогу дубровник, Херцег-Нови и Требиње.

КОНКРЕТАН ПРОГРАМ ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ

— Организовати Сусрет младих литерарних стваралаца у Будви (крај априла),

— Културно-умјетнички програм спортске активности за Збор „Братство-јединство Зубачка Убра 87”, у сарадњи са Централним одбором Збора (ове године задужена општина Херцег-Нови),

— пружити помоћ у организацији наступа лимених гласби на „Лападским вечерима”, као и организацији IV сусрета фолклорних група,

— у сарадњи са Секцијом за литерарно стваралаштво, рецитаторско и сценско стваралаштво ОКПЗ-е Дубровник, организирати литерарне књижевне вечери писаца и других уметника у различним мјестима са подручја заједнице,

— у сарадњи са ликовном секцијом ОКПЗ-е Дубровник организовати изложбе ликовних стваралаца-аматера у различним мјестима Заједнице,

— радити на реализацији закључчака донесених на савјетовању са представницима средстава информирања одржаног у јануару 1986. године,

— иницирати оснивање општинских културно-просвјетних заједница у општинама са подручја на којем дјелује Заједница тамо где их нема, а постоје објективни услови за оснивање,

— осигурати повезивање туристичке привреде и културног аматеризма у свим приморским градовима. Учествовати у евентуалном савјетовању на ову тему,

— обезвиједити услове да се штампају зборници радова ученика основних и средњих школа, и бројеви Билтена заједнице,

— пратити и помагати акцију око градње дјечјег и омладинског центра на Зубачким Ублима.

В. С.

ПРОФЕСОРИ — ГОСТИ БУДВЕ

КРАЈЕМ децембра завршеће је четвородневно студијско путовање седамдесет професора из цијеле Југославије које је „Политика” организовала у акцији „Школски час“. Наставници су били гости „Монтенегротуриста“. Поред тога што су боравили у Будви, „Монтенегроекспрес“ је за њих организовао и усције једнодневни излет у Дубровник са разгледањем Боке Которске.

С. П.

АЛКОХОЛ И МЛАДИ

Због ограниченог простора у прошлом броју смо објавили само дио приступа ћачких радова (из школа „Стефан Митров Љубиша“ и „Мирко Срзентић“) рађених на ову тему. И у овом броју посвећујемо цијелу страну нашим младим ствараоцима

ИВАН И КРИСТИНА

УВИЈЕК, кад бих стајала крај прозора и зурила у даљицу, моју пажњу привукао би млади загрљени пар. Били су то Иван и Кристина. Нисам знала ко је од њих двоје био љепши. Вјеровала сам да им је срећа била наклоњена и да их је свудје пратила. Кристинине свијетлоплаве очи говорише су о срећи. Сваки дан, тако, стајала бих и посматрала та два њежна и нераздвојна цвијета.

Чинило ми се да их ништа не може раставити. Али, на жалост та претпоставка није била тачна. Иван је алкохол почeo да краде од Кристине. Он, је био у стању да га одвоји од Кристине и привуче к себи. На њеном лицу више се није видjела срећа и задовољство. Заборављено је на обећања која је некада давао.

Тако из дана у дан постепено је постајао роб алкохола. Зашто? Питала сам се. Зар му није била довољна њена љубав и љепота.

Нешто ме је гануло дубоко у срцу када сам Кристину видjела у црном. Жалосно је било погледати је. Такву тужну без трачка наде и још у црном.

Помислила сам да је у питању Иван или, нијесам дала да ме та црна слутња обузме. Послије два дана сазнала сам да је то тачно. Иван је пуно пио, разочарао се, и на крају убио. Тамна, и подмукла рука алкохола одвукла га је у непovрат.

Оставио је цвијета поља по којима је некад шетао са волјеном Кристином.

Јелена Медиговић

КЛУПА У ПАРКУ

ЈЕДНОМ је нашу башту копао чико, коме нијам знала име. Запамтила сам само да је био висок и страшно неуреđан. Сва одјећа му је била исцијепана и прљава. Није могао добро да ради; као да није имао снаге.

Тата је рекао да је он лош радник и да не може да ради без ракије. Ипак му је платио пуну дневницу и дао му један стари капут.

Послије тога често сам га виђала у парку. Спавао би на клупи усеред дана. Поред њега су увијек биле флаше од пића. Понекад је био у друштву са људима који су били неуреđни и прљави као он.

Они су га звали Црни.

Једног зимског дана чула сам да је умро неки човјек у парку на клупи.

Ноћ је била хладна, а он пијан па га је хладно ћа убила. Тако су бар причали.

Црног више нисам видјела. Можда је он био жртва зимске хладноће. На његовој клупи сад су спавали други алкохоличари. Празне флаše су и даље стајале поред клупе. И њих је чекала не-ка хладна зимска ноћ.

Мирна ПРИБИЛОВИЋ

СКУПА ЦИЈЕНА

АЛКОХОЛ у крви, крв на путу — то је свакодневница. Колико је само саобраћајних несрећа пак и самоубиства у којима главну улогу игра алкохол. У њима су жртве не само алкохоличари већ и невини људи. Али упркос свему томе алкохол се и даље производи и то у велиkim количинама, иако су ти исти људи који га производе, све смилије је он штетан у сваком погледу.

Човјек свјесно или несвјесно узима алкохол не знајући да и најмања капа тражи цију гутљај, а гутљај и цијелу чашу, а чаша за чашом, и човјек је већ постао роб алкохолу, лагано се увлачени у флашу из које врло тешко може изаћи.

Ми алкохол плаћамо људским животима. Питам се, да ли је алкохол прописана и наша будућност? Јер, док буде људи биће и свега па и алкохолизам.

Данас зато постоје организације за борбу против алкохолизма. Оне младе људе подучавају о штетности алкохола и можда ће кроз коју деценију барем дјелимично успјети да остваре свој циљ. Наравно све то зависи од наше подршке тим организацијама.

Маја РАДЕТИЋ

ПРИЧА О МАЈИНOM ОЦУ

ОВО је прича о мојој другарици Маји и њеном оцу.

Док су још живјели у овом граду, ја и Маја смо биле нераздвојне. Све што смо имале заједно смо дијелиле. Биле смо као сестре. Разлика, једина, је била у томе што сам се ја вјечито смијала а она је углавном била тужна. Питала сам је зашто је тужна, а она ми је рекла да је тужна зато што отац пуно пије. Пије без престанка па не може ништа да једе. Маји га жао, каже, разбољеће се.

Послије неколико дана пошли су код Мајиног дједа. Чика Томо (Мајин отац) чим је дошао почио је двије ракије, а отац му је рекао: „Пиј, пиј сјутра се захваљујући ракији нећеш више пробудити“. Није дјед био свјестан колико је био близу истине. Чика Томи је сјутрадан позлије. Два дана није могао ништа да поједе — стално је повраћао крв.

Послије неколико дана чика Тома су из дједине куће одвели у болницу. Маја ми је рекла да му у болници дају инфузију и да пада у кому. Ни ја, ни она нисмо знале шта му је уствари. Некако смо у нашим мајим седмогодишњим гласовима мислиле, да ће Мајин отац доћи сјутра, пре косјутра. Никада више није дошао. Умро је, а да се није пробудио.

Маја је прије двије године отишла из овог града. Нисам је видjела од тада. Када се сјетим ње одмах ми се пред очима појави њено уплакано ситно лице.

Алкохол је убио једног човјека и оца моје дружице.

Ивана МАРИНОВИЋ

ИВАНОВА ВОЖЊА

Иван је живио као и сваки други човјек. Радио је вриједно, кад би била приредба, пио врло мало алкохола. Он је знао своје границе и послије приредбе је пјешке одлазио кућу.

Једног дана промијенила се ситуација. Иван је купио кола. Он је чврсто одлучио да кад пије алкохол не вози кола.

Иван се држao одлуке док није био код пријатеља Мирослава. У ствари Мирослав је био лош пријатељ. Иако је знао да Иван иде кући колима, наговрао га је да попије само још чашу.

Ипак су попили више чаши и напослетку били пјени.

Иван је прво хтио да иде кући аутобусом, али био је толико пјиан да није видио опасност, и одлучио се да иде колима.

За бријеме вожње примијетио је прекасно једног човјека који је шао преко улице и прегазио га. Човјек је био у болници и на срећу се поново сасвим опоравио.

А Иван никад неће заборавити тај страшан судар за који је он био крив. Сигуран је да никада у животу неће опет бити пјијан возач.

Катарина Пламенац

ШАЛЕ

— Не мислите ваљда овакви сјести за волан? — упита ми лиционер прилично припитог дрског возача.

— Па нећу ваљда возити стојећи.

— ● —

— Пијан возач камиона утрчава у полицијску станицу:

— Има ли у вашем крају црних крава?

— Не.

— А црних коња.

— Не.

— А великих црних паса?

— Не.

— ● —

— Дођавола, значи ипак сам прегазио попа!

Пијанац се зауставља испред великог плаката залијепљеног на зиду: „Чувајте се! Алкохол убија полако!“ Равнодушно слеже раменима:

— Баш ме брига! И онако се нигде не журим...

Дамир Шинковић

Награде младим саобраћајцима

УМРО ЈЕ ЂАНИ

ИЗБОР СПОРТИСТЕ 1986.

ДРАГАН КЛАРИЋ НАЈБОЉЕ

На састанку представника СОФКЕ, СИЗ и спортских новинара општине изабрани су најбољи спортисти, спортски радник, тренер и спортска организација, у протеклој години.

Десет најбољих спортиста у 1986. години су: Драган КЛАРИЋ (одбојка), Дејан МУШУРА (васерполо), Миодраг ЧУЧКА (фудбал), Боро ЧУЧКА (тенис), Слободан ФРАНОВИЋ (подводни риболов), Горан СОЛУИЋ (пливање), Видо ГЛУШЧЕВИЋ (глинени голубови), Горан ЛАБОВИЋ (карате), Милош РАЈКОВИЋ (кошарка) и Јово МИТРОВИЋ (бокс).

Најбољи спортиста Буџве у 1986. години је Драган КЛАРИЋ. За најсрећнијег спортског радника изабран је Вељко МАРОВИЋ, члан Предсједништва одбојкашког клуба „Авала“. За најбољег тренера изабран је Зоран ЛАЗОВИЋ, тренер карате клуба „Будва“, а за најуспјешнији спортски колектив проглашен је одбојкашки клуб „Авала“.

У просторијама хотела „Авала“ уручиће се пехари и плакете најбољима. Награђени ће бити благовремено обавијеште ни.

У име спортске редакције честитамо награђенима као и онима који су допринијели развоју спорта и физичке културе на подручју наше општине.

С. Гленца

У ДАЛЕКОЈ, сушној Аризони челом си додирну земљу и тад се у породицам Поповића дјетињим плачом огласио нови свет. Отац рудар, печалбар из Грађана из Јуботиња, који је исконским национом за самоодржачем пошао у печалбу да би тамо 1927. године оставио и свој живот. Твоја мајка Кине са тобом Ђани и братом Јубом враћа се у родни крај где вас измучене и ис паћени хранитељ уписује у школу где се иако са скучним познавањем матерњег језика, као бистра дјечија брзо плигађавате новој средини.

Ту под ловћенским падинама где су природа и људи везани нераскидивим нитима, где се ствара чврстоћа љуљи и њихов истањчани дух, ту у Цетињу, настављате своје школовање. Убрзо се чујете по добру у чигавом Цетињу, јер Цетиње зна да памти оно добро. Ту ста-

савате и формирате свој дух и своје биће и као да чудном игром природе биће фор миран свој будући пут жеља знања одлазиш на студије медицине у Загреб, а твој брат Јубо на економске науке. Кад са безумне фашистичке силе упозориле постојање нашег националног бића Ђани и твој брат Јубо прихватите изазов и улазите у борбени скршјај без ње звере, предајући се потпуно идеалима револуције. Вас браћа тада развијају и револуционарне обавезе. Ти Ђани одлазиш са Ловћенским батаљоном, а Јубо остаје у Црној Гори где храбро гине као комесар чете. И кад си чуо за његову погибију лице ти се укочило од бола, а туга и бол је притиснула све борце батаљона. А твоје лице је лично на статуу спартанског ратника. И онда си повијао: што сте тужни запјевајте и заиграјте! И заиграо си Ђани док се на твом лицу није помјешила ни

● ИЗ КАЗИВАЊА ГЕНЕРАЛ-ПУКОВНИКА ГАЈА ВОЈВОДИЋА, КОМАНДИРА ПРВЕ ЧЕТЕ, ПРВОГ БАТАЉОНА ПРВЕ ПРОЛЕТЕРСКЕ БРИГАДЕ ИЗ „ГРАНИТНОГ СТРОЈА“ У РУДОМ.

једна црта, ниједан мишић. Какви су то идеали који су били тако снажни да потисну излив емоција за погиблијим братом! Каква је то снага воље да у том моменту заиграш и запјеваши познату партизанску пјесму „Наши борбе захијеваја кад се гине да се пјева“.

У чувиој Пљевљајској бици, памте те Ђани, како по разбојишту твог искасапљеног и десеткованог Ловћенског батаљона тражиш пре живјеле и рањене и са својом топлом ријечју, уливаш снагу борцима да остану достојни Ловћена, његове по руке и његове славе.

У славном строју у Рудом ти стојиш Ђани са својим Ловћенским батаљоном са пушком о једној аљекарском торбом о другој раме. По селима источне Босне помажеш болеснима не гледајући којег су опредељења, твоја племенитост, вјечити оптимизам и ведрлина духа остали су у сјећањима многима знанима и незнанима. У епохи Итманског марша ти припремаш своје ловћенске и друге борце да се са оно мало крпа и одјеће заштите на голомајци, знајући добро значај и улогу своје Прве пролетерске бригаде. Учио си Ђани борце да на мајку ноге лојем да им их мрази ни би одио и тиме де сетковао јединицу или да ставе нешто на прса да их паклени сјевер не би размирио. У том маршу дрском снагом воље помажеш исцрпљенима, бодриш борце и лијечиши и тијело и дух.

Памте те Ђани колико је била твоја неизједна туга и бол над погиблијим друговима као онда на Улогу кад си видио смртну рану Јована Поповића командира друge чете и кад са пуно туге и бола кажеш „другови не врјеђајте моју рану нема по мојим“. Неизједна је била и твоја туга кад ти је заискрила суза за погинулим другима Љоком Војводићем, Урошем Лопчићем, Хазимом Викалом и свих оних другова и другарица из омладинског батаљона. Памтимо те Ђани у боју на Вечерињовцу и онда изнад Шујића, између Ливна и Калиновића, у сукобу са усташком црном легијом са каквим си са мојим улијето у оган да извучеш рањене другове очи у очи са усташама да би их отргао од сигурне смрти, излажући безброж пута и свој сопствени живот. Ти си Ђани незабораван и непонов

љив у свим овим окршајима. Јунак као твој Први батљон као твоја Прва пролетерска као твој Ловћен. Са каквим си само смислом за организацију на Неретви спашавао рањенике, а посебно је изражена твоја хуманост и етика у овим пресудним моментима да пренесеш борце, рањенике и болницу у збјег преко Прења.

У кануону Сутјеске у овој судбиноној бици на живот и смрт, где се губи свако присуство духа ти си Ђани са својим пролетерима у овој величанственој бици изненадијум побједе.

Твој немирни дух, бунтовно стваралаштво и неугасива жеља за знањем одводи те у ослобођеној земљи да завршиш студије у Београду. И жеља да знаш више од других поново те одводи у Америку где настављаш специјализацију у Бостону и Рочестеру на клинички Мејо, где специјализијеш хирургију. И поред свих поузда да останеш у Америци, да живиш бољим животом од онога што ти се сад нуди у својој земљи ти се враћаш да помогнеш свом измученом и испаћеном народу. На роди Југославије су знали твоје вриједности и дали су ти у повјерење и обавезу да будеш лични Титов љекар, што си као зорно црногорско момче, пун знања и одважности прихватио тај позвиз и часно га обавио, као свој етички и револуционарни задатак. Кад си престао активно да се бавиш медицином ти си и даље помагао људима па је и твоје име било познато свима од Триглава до Ђевђелије. Хируршки нож у твојим рукама није било само мајсторство оно је постало умјетност. Знање ти је дало и звање. Доктора, професора и академика, а народи Југославије су ти за твоје заслуге додијелили поред осталих одликовања и награду АВНОЈ-а.

Каку људи да онај који воли цвијеће воли и људе, а ти си Ђани волио и људе и цвијеће. И баш неколико дана пред твоју смрт у твом врту су процјетале двије сребрне мимозе као да су хтјеле својим њежним цвјетовима да ти пошаљу по сједњи поздрав. Ти се човјек који је доказао да кад га неумитни час судбине стигне умире управно као храст. Умро си помажући другима. Хвали ти, Ђани, ју начину.

Забиљежио:
Недељко ДАПЧЕВИЋ

СУСРЕТИ

ТЕНИС И ТУРИЗАМ

СЛОБОДАНА — Бода Јовановића, познатог интернационалног тениског тренера, некадашњег играча београдског „Партизана“ сусрели смо уочи Нove године на тениским теренима „Словенске плаže“ са директором овог туристичког насеља, Абидом Емирићем.

— Моји тениски успјеси су везани за „Партизан“. Активно сам играо између 1956. и 1962. године, када су на тениском небу Југославије сијале звијезде, као што је био Ика Панајотовић, који сада живи у Холивуду, Ивко Плећевић, који је био велики позициони играч, а који стијајем околности живи од прије десетак година у Будви, као и ја. Играо сам у јуниорској репрезентацији у Галеа купу, а 1974. године сам био и тренер јуниорске репрезентације Југославије, првача Јована Јовановића. — Почетком седамдесетих година у нашој земљи још нијесу били сазрели услови за тенис, када се мисли на масовност. На западу су почели најчешћи клубови као пећурке. Требали су тренере, и ја сам прихватио тај назив, као и десетине наших играча. Почеко сам 1963. године у Леверкузену, затим у Штутгарту, а задњих година радим у једном клубу у Швенигену. Поред тога што радим у клубу, покрајина Баден-Витенберг ми је повјерила таленте узраска између 8 и 11 година.

— Какав је тенис у Југославији?

— Изванредно је напредовао. Послије Николе Пилића и Желька Франоловића стасао је Боба Живојиновић, који у дублу са Борисом Бекером који је стекао славу првог рекета свијета, жари и пали по свим велиkim међународним турнирима свијета. Као дубл играч се налази на другом мјесту, а као сингл на 25. мјесту свјетске ранг листе са изгледом да још напредује, јер се налази у развојној фази. Надам се да ће то знати искористити. Поред Живојиновића, ту су Шарин, Принић, Остоја, а од џевојака, Мима Јаушић, Сабрина Голец и млада Моника Селеши, која је у досадашњој каријери, (а има свега 14 година), доказала да јој нема равне у свијету. Од ње Југославија очекује највијејније резултате.

— Ходите ли нам нешто рећи о тенису у Будви?

— Будва је изузетна по много чему. Постоје сви услови за развој тениса. Међутим, иако, најкоје изгледа да Будва имаовоно тенис игралишта, то је још мање у односу на један Пореч. Добро је, да су они који раде у тенису осјетили да игралишта треба још. Тако ће већ на „Словенској плаžи“ ускоро бити завршена још три игралишта. Будви је потребан један јак организован клуб, где ће се окупљати таленти.

— Због чега сте на „Словенској плаžи“?

— Поред тога што тренирам тенисере у Швенигену, ја желим да они свој новац троше и у Будви. Од 1981. године доводим групе тенисеру на Будванску ривијеру. Ове године, у априлу из Швенигене долази прва група од 60 тенисеру из „Словенске плаže“. У мају долази још једна, двије у септембру и једна у октобру. Биће их укупно 300. Они који су били ту 1986. године, изузетно су задовољни. Ово кажем из разлога што је преко 80 одсто њих који су били у Будви пријавило своје путовање, да би овде тренирали и играли тенис, рекао нам је Јовановић.

С. Паповић

180°
180°

180° 180°